

FIZESSEN ELŐ A KÖVETKEZŐ LAPSZÁMOKRA!

A tetoválás titokzatos története

1769-ben a brit James Cook hajója, az Endeavour kikötött Tahiti szigetén. A hajón utazó Joseph Banks természettudós jegyezte fel elsőként a helyi polinéz lakosság különös szokását, amely során a bőrük alá egy-egy hegyes tűvel felvitt, el nem tüntethető festéssel ékítették magukat. A britek az erre az eljárásra használt polinéz tatau szót végül tattoo formában terjesztették el a világon. De nem csak a szó, hanem maga a technika is rohamosan terjedni kezdett. Ezzel kezdetét vette a tetoválás második egészen máig tartó fénykora. Sokáig úgy vélték, hogy csak Ázsia bizonyos területein és csak viszonylag későn terjedt el a tetoválás szokása, azonban a régészeti kutatások már a 19. században szerte a világon napvilágra hoztak olyan régészeti korú emberi maradványokat (zömmel mumifikált vagy véletlenszerűen mumifikálódott halottakat), melyek bőrén tetoválások látszódtak. Ma már az Alpokban talált „jégember”, Ötzi tetoválásai bizonyítják, hogy egy sokezer éve gyakorolt szokásról van szó valójában. A belső-ázsiai szkítáktól, a vikingeken át egészen a középkori japánokig bezárólag számos kultúra élt és él ma is a tetoválás szokásával. 2018 őszi számunkban ezért a tetoválás évezredes, rejtelmekkel teli történetének nyomába eredünk, kísérletet téve a tetoválás vallási, hitvilágbéli, társadalmi és kulturális hátterének feltárására is.

Előfizetve a magazin 890 Ft helyett **csak 750 Ft**-ba kerül, ami évente mindössze 3.000 Ft!

Az éves előfizetés négy lapszámra vonatkozik, a befizetés banki átutalással lehetséges.

Számlatulajdonos neve: Móra Ferenc Múzeum

Számlaszám: 12067008-01374152-00100004

A közlemény rovatban, kérjük, tüntesse fel: Határtalan Régészet, valamint nevét és címét.

Címünk: 6720 Szeged, Roosevelttér 1–3.

E-mail: hatartalanreg@gmail.com

Telefonszám: +36-62-549-040

Határtalan Régészet Régészeti ismeretterjesztő magazin

Megjelenik: negyedévente
Ára: 890 Ft
Előfizetésben: 750 Ft

Főszerkesztő, szerkesztőségvezető
Felföldi Szabolcs

Szerkesztőségi referens, szakmai koordinátor
Bácsmegei Gábor

Szerkesztő
Szilágyi Kata
V. Szabó Gábor

Olvasószerkesztő, korrektor
Széll Katalin

Grafika, nyomdai előkészítés
Magyar Milán (Móra Ferenc Múzeum)
Donka Gergely (Móra Ferenc Múzeum)

Szerkesztőség

Cím: 6720 Szeged, Roosevelttér 1–3.
Telefon: +36-62-549-040
Fax: +36-62-549-049

E-mail: info@mfm.u-szeged.hu

A magazin hivatalos weboldala
www.hatartalanregesztet.hu

A magazin Facebook-oldala
www.facebook.com/hatartalanregesztet

Kiadja

Móra Ferenc Múzeum, 6720 Szeged, Roosevelttér 1–3.

Felelős kiadó

Fogas Ottó igazgató

Nyomdai kivitelezés

Generál Nyomda Kft., 6728 Szeged, Kollégiumi út 11/h

Felelős vezető

Hunya Ágnes

Terjesztés

LAPKER Zrt. országos hálózatán keresztül,
Relay, Inmedio üzletekben, hipermarketekben és üzletláncokban,
kiemelt postahivatalokban

Terjesztés gondozása

HÍRVILÁG Press Kft.

Telefon/fax: +36-1-411-0491

E-mail: hirvilag.press@hirvilagpress.com

Előfizetésben terjeszti

Magyar Posta Zrt. Hírlap Igazgatóság,

Postacím: 1900 Budapest

Előfizethető az ország bármely postáján,

a hírlapot kézbesítőknél, valamint megrendelhető:

e-mailben a: hirlapelofizetes@posta.hu címen,

és telefonon a +36-80-444-444-es számon.

Továbbá a szerkesztőségben:

e-mailben: hatartalanreg@gmail.com címen

és telefonon a +36-20-310-8707-es számon.

Észrevételeiket a +36-1-767-8262-es számon jelenthetik be.

Éves előfizetési díj: 3.000 Ft

Hirdetéssel kapcsolatos információ

+36-20-221-9299

Terjesztéssel és előfizetéssel kapcsolatos információ

+36-20-310-8707

ISSN 2416-3074

Trója távoli fényei

Homérosz eposzai, az *Iliász* és az *Odüsszeia* egy csodálatosan gazdag és színes világot tárnak elénk, mely világról sokan azt hihetnék, hogy csupán a képzelet szülötte, esetleg csak távoli tájak, így Görögthon vagy épp Kis-Ázsia sajátja volt. Az Égeikum és a Homérosz révén megismert, majd Heinrich Schliemann által megtalált Trója bronzkori kultúrái-

nak hatása azonban egészen messzire, így a Kárpát-medencéig is kisugárzott. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az utóbbi évek nagyszámú bronzkori magyarországi kincslelete, vagy a nemrégiben Szeged közelében előkerült, világszenzációnak számító késő bronzkori arany lábvért, amelynek eredete minden kétséget kizáróan a Földközi-tenger vidékére vezet bennünket. A legutóbbi évtizedek régészeti kutatásainak köszönhetően gyökeresen megváltozott az európai bronzkorról alkotott képünk. Ezen az egyre gazdagodó, színes és különösen izgalmas európai bronzkori tablón ráadásul kitüntetett szerepet kap a Kárpát-medence és a mai Magyarország területe, amely az említett Kelet-Mediterráneumot, valamint a Nyugat- és Észak-Európát összekötő komplex kereskedelmi, kulturális és akár hatalmi/politikai hálózat egyik kiemelkedően fontos láncszeme volt. Persze csodálatos olvashatjuk az antik héroszok, így Hektór, Akhilleusz vagy épp Odüsszeusz kalandjait, miközben a „harcos katona” vagy épp az „utazó” archetípusai a Homérosz által megénekelte időkben valójában a Kárpát-medence mindennapi realitásainak is a részei voltak. Ezt a csodálatos, személyre szabott módon készített számos magyar múzeum által őrzött egyedi kardok, balták és más leletek egész sora bizonyítja. Tróját vagy Mükénéét és a Kárpát-medence bronzkori kultúráit tehát csak látszólag választja el komoly távolság, valójában ugyanazon világ sok tekintetben persze eltérő, de számos ponton mégis összekapcsolódó színtereit alkották. E világot tehát mi is annak teljességében próbáljuk nyári lapszámunkban megragadni, így kalandozásunk nem áll meg Trója falainál, hanem elvezeti az olvasót a Kárpát-medence egyedülállóan színes bronzkori világába is. Egy olyan világba, ahová egy időben behatoltak Trója távoli fényei is.

Felföldi Szabolcs
Főszerkesztő

Borítón: Háttérben: arany lábvért a szegedi Móra Ferenc Múzeum gyűjteményéből (fotó: Markos Anna)
Előtérben: bronzkard a debreceni Déri Múzeum gyűjteményéből (fotó: Jurás Ákos)